

УДК 657.47

JEL M41

DOI 10.32782/2786-8273/2024-5-17

Новицький Микола

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня,

Державний податковий університет

ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-6865-1641>

Mykola Novytskyi

State Tax University

ОБЛІК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

ACCOUNTING OF INVESTMENT REAL ESTATE IN THE CONTEXT OF APPLICATION OF INTERNATIONAL STANDARDS

Анотація. У статті досліджено основні положення та особливості міжнародних стандартів з обліку інвестиційної нерухомості. Обґрунтовано, що облік інвестиційної нерухомості в контексті застосування міжнародних стандартів є важливим аспектом для фінансової звітності та управління активами компаній. Досліджено аспекти обліку інвестиційної нерухомості у контексті застосування міжнародних стандартів фінансової звітності. Визначено методи та принципи обліку цього виду активів, встановлені міжнародними стандартами, зокрема МСФЗ/МСБО. Розглянуто основні аспекти визнання та вимірювання вартості інвестиційної нерухомості, а також переоцінки її за справедливою вартістю. Висвітлено важливість відповідності фінансової звітності підприємств міжнародним стандартам та їх вплив на прозорість та порівнянність фінансової інформації. Зроблено висновки, що важливим аспектом є також те, що високі стандарти обліку інвестиційної нерухомості допомагають забезпечити прозорість та достовірність фінансової звітності підприємств. Це важливо для зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори та регулятори, які використовують фінансову інформацію для прийняття рішень.

Ключові слова: інвестиційна нерухомість, облік, міжнародні стандарти, первісне визнання, оцінка, вибуття.

Abstract. Introduction. Accounting for investment real estate in the context of applying international standards is an important aspect for financial reporting and asset management of companies. International Financial Reporting Standards (IFRS) and their counterparts dictate the rules and procedures that businesses must follow when accounting for investment properties to ensure the accuracy, reliability and comparability of financial information. Businesses must reflect investment real estate in financial statements according to standards that correspond to their legal environment. Generally, investment property is accounted for at cost or fair value, depending on the method chosen. Application of IFRS requires recognition of investment property in financial statements if its value can be reliably measured and future economic benefits from it are possible. In addition, according to international standards, companies must periodically revalue investment property at fair value and reflect any changes in its value in the financial statements. This provides an adequate reflection of the market value of assets and allows monitoring their current value. **Purpose.** The purpose of the article is to systematize the provisions of international standards regarding the initial recognition, assessment and disposal of investment real estate in domestic accounting practice. **Methods.** To achieve the goal, the method of critical evaluations, grouping and generalization was applied. **Results.** In the context of the application of international investment real estate accounting standards, the following conclusions can be drawn: first, international financial reporting standards (IFRS) establish unified rules and principles of investment real estate accounting for enterprises around the world. This contributes to the creation of standardized and comparative financial statements, which facilitates the analysis and assessment of the financial condition of enterprises. The second important thesis is that the application of IFRS requires an objective assessment of the value of investment real estate. According to these standards, investment property can be recognized at cost or at fair value, depending on the chosen method and the characteristics of the asset. **Conclusion** Application of international standards allows enterprises to periodically revalue investment real estate at fair value. This allows you to take into account changes in the market price of real estate and provides a more accurate reflection of its value in financial statements. An important aspect is also the fact that high accounting standards for investment real estate help to ensure the transparency and reliability of financial reporting of enterprises. This is important for stakeholders such as investors, lenders and regulators who use financial information to make decisions.

Keywords: investment real estate, accounting, International Accounting Standards, initial recognition, valuation, disposal.

Постановка проблеми. Облік інвестиційної нерухомості в контексті застосування міжнародних стандартів є важливим аспектом для фінансової звітності та управління активами компаній. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ/МСБО) та їх відповідники диктують правила та процедури, які підприємства повинні дотримуватися при обліку інвестиційної нерухомості, щоб забезпечити точність, достовірність та порівнянність фінансової інформації. Підприємства повинні відображати інвестиційну нерухомість у

фінансовій звітності згідно зі стандартами, які відповідають їхньому правовому середовищу. Зазвичай, інвестиційна нерухомість обліковується за вартістю або за справедливою вартістю, залежно від обраного методу. Застосування МСФЗ/МСБО вимагає визнання інвестиційної нерухомості у фінансовій звітності, якщо її вартість може бути надійно виміряна та можливі майбутні економічні користі від неї. Крім того, відповідно до міжнародних стандартів, підприємства повинні періодично переоцінювати інвестиційну нерухомість за

справедливою вартістю та відображати будь-які зміни в її вартості у фінансовій звітності. Це забезпечує адекватне відображення ринкової цінності активів і дозволяє стежити за їхньою поточною вартістю. Застосування міжнародних стандартів у обліку інвестиційної нерухомості також сприяє забезпеченню прозорості та достовірності фінансової звітності. Це дозволяє зацікавленим сторонам, таким як інвестори та кредитори, краще розуміти фінансове становище підприємства та приймати обґрунтовані рішення щодо інвестування та кредитування. Таким чином, дотримання міжнародних стандартів у цій сфері є ключовим елементом ефективного управління фінансами та діловою стратегією суб'єкта агропромислового виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Облік інвестиційної нерухомості є об'єктом дослідження в наукових працях з численних причин, оскільки він відображає важливий аспект економічної діяльності та має значний вплив на фінансову стійкість та результативність підприємств. Так, значний доробок наукових праць за даним напрямком напрацьовано такими вітчизняними науковцями як Л.Е. Богущька [2], М.І. Бондар [3], Т.А. Бондар [3], Л.В. Іванченкова [4], С.А. Карпенко [5], Н.В. Лагодієнко [4], І.А. Серова [4], І.В. Супрунова [14], А.М. Ужва [4], К.О. Шахметова [5].

Мета статті. Метою статті є систематизація положень міжнародних стандартів щодо первісного визнання, оцінки та вибуття інвестиційної нерухомості у вітчизняній обліковій практиці.

Вклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна нерухомість – це нерухоме майно (тобто земля, будівля, або його частина, або те й інше), що належить власнику (або орендареві за договором фінансового лізингу) або з метою отримання орендних платежів, або для забезпечення довгострокового підвищення вартості інвестованого капіталу, або ж з обох цих причин. Тобто інвестиційна нерухомість не може бути використана у виробництві чи постачанні товарів чи послуг або у управлінні бізнесом. Прикладом інвестиційної нерухомості може виступати:

- земля, що утримується для довгострокового підвищення вартості інвестованого капіталу;
- земля, призначена для майбутнього використання;
- будівля, що належить компанії на правах власності або належить компанії на підставі договору фінансового лізингу), здана в оренду третій стороні за одним або декількома договорами оперативного лізингу;
- будівля, що належить компанії, але утримується з метою оренди через одну або кілька операцій оперативного лізингу тощо.

Інвестиції в нерухомість характеризуються тим фактом, що вони генерують на користь компанії фінансові потоки, які є «значною мірою незалежними» порівняно з іншими активами, якими володіє сама компанія. Саме автономія цих фінансових потоків робить інвестиції в нерухомість відмінними, наприклад, від нерухомості для користування власником, яка регулюється МСБО 16 «Основні засоби» [6]. Майно для власного користування – це майно, яке належить власнику або лізингодержавцю (через договір фінансового лізингу) для використання у виробництві чи постачанні товарів чи послуг, або в бізнес-управлінні, характеристики, які роблять такі активи не класифікованими як інвести-

ційну нерухомість. У цьому випадку, фактично, фінансові потоки, які походять від виробництва чи постачання товарів чи послуг, або від використання майна в бізнес-управлінні, не відносяться виключно до майна, але також до інших видів діяльності, що використовуються у виробництві процесу або при постачанні товарів. Наприклад, наступні елементи не є інвестиційною нерухомістю:

- нерухомість, побудована від імені третіх сторін, що регулюється МСФЗ 11 «Спільна діяльність» [9];
- майно, передане в оренду іншій компанії за договором фінансового лізингу;
- об'єкти нерухомості, які будуються або модернізуються, щоб згодом використовувати їх як інвестиційну нерухомість.

У світлі наведених міркувань інвестиційну нерухомість можна класифікувати як актив тоді і тільки тоді, коли мають місце наступні умови:

- існує ймовірність того, що майбутні економічні вигоди, отримані від інвестицій у нерухомість, надходять до компанії;

– вартість інвестиції в нерухомість може бути достовірно визначена. Відповідно до цього критерію компанія оцінює всі витрати на інвестиційну нерухомість у момент їх понесення. Ці витрати включають витрати, понесені спочатку для придбання інвестиційної нерухомості, і витрати, понесені згодом для покращення, заміни її частини або проведення технічного обслуговування нерухомості. МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» [8] також уточнює, що частку в нерухомості, яку орендар утримує за договором операційної оренди, можна класифікувати як інвестиційну нерухомість, якщо і тільки якщо виконуються наступні умови:

- вона має відповідати визначенню інвестиційної нерухомості;
- операційна оренда повинна ідентифікуватися як фінансова оренда відповідно до положень МСФЗ 16 «Оренда» [10];
- під час визнання активу орендар повинен прийняти модель справедливої вартості, викладену в МСБО 40.

На момент первісного визнання інвестиційна нерухомість має бути оцінена за первісною вартістю, включаючи також витрати на операцію придбання. Це стосується як у випадку купівлі, так і у випадку будівництва. У першому випадку вартість купівлі включає, крім ціни купівлі, також, наприклад, гонорари за надання юридичних послуг, податки за передачу права власності та будь-які інші витрати на операцію. У другому випадку собівартість інвестиційної нерухомості, побудованої власними силами, представлена її собівартістю на дату завершення будівництва або розробки. До цієї дати критерії визнання, що містяться в МСБО 16 «Основні засоби» [6], застосовуються до активу. У випадку частки орендаря в активі нерухомості, утримуваному через операційну оренду, класифікованому як інвестиційна нерухомість, початкова вартість відповідно до того ж МСФЗ 16, вона дорівнює найменшій сумі між справедливою вартістю майна та теперішньою вартістю мінімальних платежів, належних за лізинг. Еквівалентну суму необхідно визнавати як зобов'язання відповідно до того самого стандарту. МСБО 40 визначає, що якщо частка орендаря в нерухомому майні, що перебуває в операційній оренді,

класифікується як інвестиційна нерухомість, облік за справедливою вартістю здійснюється для частки, а не базового майна.

МСБО 40 передбачає, що оцінка інвестицій у нерухомість, наступна за початковою, може здійснюватися або за моделлю справедливої вартості, або за моделлю собівартості. Компанія повинна застосовувати обраний принцип обліку до всієї інвестиційної нерухомості. У випадку частки орендаря в активі нерухомості, який утримується через операційну оренду, класифікований як інвестиційна нерухомість, МСБО 40 не передбачає вибору між критерієм справедливої вартості та критерієм собівартості, оскільки інвестиція в нерухомість повинна бути обов'язково оцінюється за моделлю справедливої вартості [8].

Якщо ж обрано модель справедливої вартості, компанія повинна оцінити всю інвестиційну нерухомість за справедливою вартістю, а витрати та доходи, отримані від застосування цієї моделі, повинні бути визнані у звіті про прибутки та збитки фінансового року, в якому вона перевіряється. IAS заохочує (але не зобов'язує) визначати справедливу вартість інвестиційної нерухомості на основі оцінки, виконаної зовнішнім експертом із визнаними професійними якостями. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості повинна бути оцінена відповідно до ринкових умов, що існували на момент закриття фінансової звітності. Ця потреба виникає внаслідок того факту, що, оскільки справедлива вартість відображає ринкові умови на певну дату, і ці умови постійно змінюються, справедлива вартість може виявитися неточною, якщо її оцінювати в інший час, ніж дата закриття балансу. Найкращим доказом справедливої вартості зазвичай є поточні ціни на активному ринку на подібні об'єкти нерухомості в тому самому місці та в такому самому стані та з урахуванням подібних умов оренди та інших договорів. За відсутності цих умов можна оцінити справедливу вартість на основі іншої інформації, такої як: поточні ціни на активному ринку нерухомості різних типів, останні ціни на подібну нерухомість на менш активних ринках тощо. Якщо, у виняткових випадках, з моменту придбання компанією інвестиційної нерухомості (тобто з моменту завершення економічного будівництва активу) є чіткі ознаки того, що його справедливу вартість неможливо визначити на постійній основі, компанія в обов'язковому порядку застосовує критерій вартості відповідно до положень МСБО 16 «Основні засоби» [6].

Якщо компанія, як альтернативу моделі справедливої вартості, вирішує використовувати модель собівартості, наступна оцінка після початкової відбувається відповідно до положень МСБО 16 «Основні засоби» [6] та стосується всіх інвестицій у нерухомість, за винятком випадків, коли вони не відповідають критеріям класифікації як утримуваних для продажу (або включені до групи вибуття, класифікованої як утримувані для продажу). Для інвестиційної нерухомості, яка відповідає цим критеріям, замість положень МСБО 16 [6] застосовуються положення МСФЗ 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [11].

МСБО 40 [8] визначає п'ять умов, які підкреслюють зміну у використанні активу, після настання яких актив, який не був інвестиційною нерухомістю, може

бути класифікований як такий, або навпаки. Такими умовами є:

- початок використання майна власником для зміни призначення майна з інвестиційної нерухомості на майно для використання власником;
- початок проекту розвитку з метою майбутнього продажу після зміни призначення активу з інвестиційної нерухомості на запаси;
- припинення використання власником у зв'язку зі зміною призначення майна для використання власником на інвестиційну нерухомість;
- початок договору оперативного лізингу з третіми сторонами після зміни призначення активу з нерухомості, займаної власником, на інвестиції в нерухомість;
- завершення будівництва або розвитку для зміни використання з нерухомості, що будується або розробляється (об'єкт регулюється МСБО 16 «Основні засоби» [6]) на інвестиційну нерухомість.

Вищезазначені п'ять умов зміни у використанні активу впливають на облікове відображення та процеси оцінки інвестиційної нерухомості у випадку, якщо компанія оцінила інвестиції в нерухомість відповідно до моделі справедливої вартості. Компанія, яка обирає модель справедливої вартості, у випадку, якщо вона виявляє зміну в цільовому використанні активу, на підставі якої інвестиційна нерухомість обліковується за справедливою вартістю, кваліфікуються як власність для використання власником, застосовує справедливу вартість на дату зміни використання як заміну собівартості майна для подальшого обліку відповідно до положень, що містяться в МСБО 16 «Основні засоби» [6] та МСБО 2 «Запаси» [7]. Якщо майно для власного використання змінює своє цільове використання, що кваліфікується як інвестиційна нерухомість, яка обліковується за справедливою вартістю, компанія продовжуватиме застосовувати МСБО 16 до дати, коли відбудеться зміна використання. Виявлені на цю дату різниці між балансовою вартістю майна, визначеною згідно з МСБО 16, і справедливою вартістю повинні розглядатися компанією як надлишок або дефіцит, який необхідно повторно визначити відповідно до положень МСБО 16. У випадку зміни призначення активу із запасів на інвестиційну нерухомість, обліковану за справедливою вартістю, різницю між справедливою вартістю нерухомості на цю дату та її попередньою балансовою вартістю слід відображати у звіті про прибутки та збитки відповідно до положення, передбачені для продажу запасів. Те ж судження застосовується, коли компанія завершує будівництво або розробку власноруч збудованої інвестиційної нерухомості, яка буде обліковуватися за справедливою вартістю. Якщо компанія вирішила використовувати модель собівартості в оцінці інвестиційної нерухомості, п'ять умов зміни у використанні активу не впливають на бухгалтерське відображення та процеси оцінки інвестиційної нерухомості.

Відчуження інвестиційної нерухомості, отриманої шляхом сторнування її балансової вартості з балансу, може відбутися або під час її вибуття, або через те, що актив постійно не використовується, і не очікується жодних майбутніх економічних вигод для компанії внаслідок його вибуття. Відчуження може відбуватися шляхом продажу активу або шляхом укладення договору фінансового лізингу. Фінансовий дохід або

витрати, що випливають із ліквідації інвестицій у нерухомість, виникають із різниці між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу та мають бути віднесені безпосередньо до звіту про прибутки та збитки за рік, у якому актив вибув, або відмовилися.

Що стосується приміток до фінансової звітності, МСБО 40 [8] встановлює, що компанія повинна надавати, серед іншого, таку інформацію:

– чи застосовує вона модель справедливої вартості чи модель собівартості в обліку інвестиційної нерухомості;

– якщо застосовується облік за справедливою вартістю, чи класифікуються та обліковуються як інвестиційна нерухомість і за яких обставин інтереси, пов'язані з майном, утримуваним за договорами оперативного лізингу;

– критерії, прийняті для того, щоб відрізнити інвестиційну нерухомість від власності для користування власником;

– критерії та важливі гіпотези, застосовні при визначенні справедливої вартості інвестиційної нерухомості.

Висновки. Таким чином, у контексті застосування міжнародних стандартів обліку інвестиційної нерухо-

мості, можна зробити такі висновки: по-перше, міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) встановлюють уніфіковані правила та принципи обліку інвестиційної нерухомості для підприємств у всьому світі. Це сприяє створенню стандартизованої та порівняльної фінансової звітності, що полегшує аналіз та оцінку фінансового стану підприємств. Друга важлива теза полягає в тому, що застосування МСФЗ вимагає об'єктивного оцінювання вартості інвестиційної нерухомості. Відповідно до цих стандартів, інвестиційна нерухомість може бути визнана за вартістю або за справедливою вартістю, в залежності від обраного методу та особливостей активу. Крім того, застосування міжнародних стандартів дозволяє підприємствам періодично переоцінювати інвестиційну нерухомість за справедливою вартістю. Це дозволяє врахувати зміни в ринковій ціні нерухомості та забезпечує більш точне відображення її вартості у фінансовій звітності. Важливим аспектом є також те, що високі стандарти обліку інвестиційної нерухомості допомагають забезпечити прозорість та достовірність фінансової звітності підприємств. Це важливо для зацікавлених сторін, таких як інвестори, кредитори та регулятори, які використовують фінансову інформацію для прийняття рішень.

Бібліографічний список:

1. Kraievskiy V.M., Skoryk M.O., Bohdan S.V., Hmyrya V.P. Coherence of accounting systems: transcendence of content and immunity of purpose. *Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. Volume 2. Number 384 (2020). P. 176–184.
2. Богущка Л.Е. Інвестиційна нерухомість як об'єкт облікової політики підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Економіка*. 2015. Вип. 1(45). Т. 2. С. 64–67.
3. Бондар М.І., Бондар Т.А. Відображення інвестиційної нерухомості в поточному обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2008. № 21. С. 9–14.
4. Іванченкова Л.В., Лагодієнко Н.В., Ужва А.М., Серова І.А. Теоретико-методичні аспекти обліку інвестиційної нерухомості. *Вісник Хмельницького національного університету. Сер. Економічні науки*. 2022. № 2 (304). Т. 1. С. 211–216.
5. Карпенко Є. А., Шаяхметова К. О. Організаційні аспекти аналізу інвестиційної нерухомості. *Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., 27 жовтня 2021 р. Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2021. С. 115–116.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-16_ukr_2018.pdf
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-02_ukr_2016.pdf
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 40 «Інвестиційна нерухомість». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS%2040_ukr.pdf
9. Міжнародний стандарт фінансової звітності 11 «Спільна діяльність». URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%A1%D0%A4%97%2022.pdf>
10. Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 «Оренда». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS16-ukr_AH-compressed-1.pdf
11. Міжнародний стандарт фінансової звітності 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність». URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%205_ukr_2020\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%205_ukr_2020(1).pdf)
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 р. № 779. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 998-XIV. Дата оновлення: 19.07.2022 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
14. Супрунова І.В. Визнання та оцінка інвестиційної нерухомості в бухгалтерському обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу : міжнародний збірник наукових праць*. 2010. Вип. 1 (16). С. 273–283.

References:

1. Kraievskiy, V.M., Skoryk, M.O., Bohdan, S.V., Hmyrya, V.R. (2020). Coherence of accounting systems: transcendence of content and immunity of purpose. *Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. Volume 2. Number 384. P. 176–184.
2. Bohutska, L.E. (2015). Investytsiina nerukhomist yak ob'iekt oblikovoi polityky pidpriemstva [Investment real estate as an object of the company's accounting policy]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Ser. Ekonomika – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Ser. Economy*. Vol. 1(45). P. 64–67. (in Ukrainian)

3. Bondar, M.I., Bondar, T.A. (2008). Vidobrazhennia investytsiinoi nerukhomosti v potochnomu obliku [Display of investment real estate in current accounting]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*. Vol. 21. P. 9–14. (in Ukrainian)
4. Ivanchenkova, L.V., Lahodiienko, N.V., Uzhva, A.M., Sierova, I.A. (2022). Teoretyko-metodychni aspekty obliku investytsiinoi nerukhomosti [Theoretical and methodological aspects of investment real estate accounting]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ser. Ekonomichni nauky – Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Ser. Economic sciences*. Vol. 2 (304). P. 211–216. (in Ukrainian)
5. Karpenko, Ye.A., Shaiakhmetova, K.O. (2021). Orhanizatsiini aspekty analizu investytsiinoi nerukhomosti. Rozvytok finansovoho rynku v Ukraini: zahrozy, problemy ta perspektyvy : materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf., Poltava : Nats. un-t im. Yurii Kondratiuka [Organizational aspects of investment real estate analysis. Development of the financial market in Ukraine: threats, problems and prospects: materials of the III International science and practice Conf., Poltava: National. University named after Yuri Kondratyuk]. P. 115–116. (in Ukrainian)
6. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 16 «Osnovni zasoby» [International accounting standard 16 "Fixed assets"]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-16_ukr_2018.pdf (in Ukrainian)
7. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 2 «Zapasy» [International accounting standard 2 "Inventories"]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-02_ukr_2016.pdf (in Ukrainian)
8. Mizhnarodnyi standart bukhhalterskoho obliku 40 «Investytsiina nerukhomist» [International accounting standard 40 "Investment real estate"]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS%2040_ukr.pdf (in Ukrainian)
9. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 11 «Spilna diialnist» [International Financial Reporting Standard 11 "Joint Activities"]. Available at: <https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%D0%A1%D0%A4% %97%2022.pdf> (in Ukrainian)
10. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 16 «Orenda» [International Financial Reporting Standard 16 "Lease"]. Available at: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS16-ukr_AH-compressed-1.pdf (in Ukrainian)
11. Mizhnarodnyi standart finansovoi zvitnosti 5 «Nepotochni aktyvy, utrymuvani dlia prodazhu, ta pryypynena diialnist» [International Financial Reporting Standard 5 "Non-current assets held for sale and discontinued operations"]. Available at: [https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%205_ukr_2020\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9C%D0%A1%D0%A4%D0%97%205_ukr_2020(1).pdf) (in Ukrainian)
12. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 32 «Investytsiina nerukhomist»: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 02.07.2007 r. № 779 [National Accounting Regulation (Standard) 32 "Investment Real Estate": Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated July 2, 2007 No. 779]. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text> (in Ukrainian)
13. Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 16 lypnia 1999 roku № 998-XIV. Data onovlennia: 19.07.2022 roku [On accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine dated July 16, 1999 No. 998-XIV]. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (in Ukrainian)
14. Suprunova, I. V. (2010). Vyznannia ta otsinka investytsiinoi nerukhomosti v bukhhalterskomu obliku [Recognition and evaluation of investment real estate in accounting]. *Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu : mizhnarodnyi zbirnyk naukovykh prats – Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis: an international collection of scientific papers*. Vol. 1 (16). Pp. 273–283. (in Ukrainian)

Стаття надійшла до редакції 02.05.2024